

**UCHWAŁA NR XLIII/364/2021
RADY MIASTA SKARŻYSKA-KAMIENNEJ**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021. poz. 1372 ze zm.), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021. poz. 1973 t.j.), Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020 w brzmieniu stanowiącym Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Skarżyska-Kamiennej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Leszek Golik

Raport z wykonania

**„Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Skarżysko-Kamienna
na lata 2015-2020”**

za lata 2019-2020

Skarżysko-Kamienna 2021

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. CEL PRZYGOTOWANIA „RAPORTU...”	3
1.2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA „RAPORTU...”	3
1.3. NUMER I DATA UCHWAŁY RADY MIASTA W SPRAWIE PRZYJĘCIA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY SKARŻYSKO-KAMIENNA NA LATA 2015-2020”	3
1.4. OKRES, JAKI OBEJMUJE „RAPORT...”	3
1.5. AUTOR „RAPORTU...”	3
2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2019-2020.....	4
2.1. POWIETRZE	4
2.2. HAŁAS	6
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE	6
2.4. WODY PODZIEMNE	10
2.5. GOSPODARKA ODPADAMI.....	13
2.5.1. ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	13
2.5.2. ODPADY Z SEKTORA GOSPODARCZEGO	14
2.5.3. ODPADY KOMUNALNE	14
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	16
2.7. GLEBY	16
2.8. PRZYRODA	17
3. CELE I ZADANIA ZAPISANE W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA...”	18
4. REALIZACJA ZADAŃ ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY SKARŻYSKO- KAMIENNA NA LATA 2015-2020” W LATACH 2019 I 2020.....	22
4.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	22
4.2. OCHRONA PRZED HAŁASEM	23
4.3. OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	23
ZGODNIE Z INFORMACJAMI UZYSKANymi OD PGE DYSTRYBUCJA S.A. ODDZIAŁ SKARŻYSKO-KAMIENNA, REJON ENERGETYCZNY SKARŻYSKO W LATACH 2019-2020 NA TERENIE GMINY SKARŻYSKO-KAMIENNA ZOSTAŁY ZMODERNIZOWANE NASTĘPUJĄCE OBIEKTY ELEKTROENERGETYCZNE:	23
4.4. OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH	24
4.5. GOSPODARKA ODPADAMI.....	24
4.6. OCHRONA GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI.....	25
4.7. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	25
4.8. MINIMALIZACJA ZAGROZEŃ DLA ŚRODOWISKA.....	25
4.9. EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	25
5. WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY SKARŻYSKO-KAMIENNA NA LATA 2015-2020” W LATACH 2019 I 2020	27
6. PODSUMOWANIE.....	29

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania „Raportu...”

Celem przygotowania niniejszego Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020 jest:

- wywiązanie się z obowiązku ustawowego,
- przedstawienie stanu środowiska w okresie sprawozdawczym - w latach 2019-2020,
- przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w w/w programie,
- określenie w jakim stopniu udało się przedsięwzięcia przyjęte w programie ochrony środowiska zrealizować do dnia 31 grudnia 2020 r.,
- sformułowanie wniosków.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia „Raportu...”

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy, wynika z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 1219 ze zm.). Sprawozdanie wykonuje się co 2 lata i przedstawia się Radzie Miasta.

1.3. Numer i data Uchwały Rady Miasta w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020”

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” przyjęty został Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej Nr XIII/102/2015 z dnia 03.09.2015 roku.

1.4. Okres, jaki obejmuje „Raport...”

Przedmiotowy „Raport...” obejmuje okres od 01.01.2019 roku do dnia 31.12.2020 roku.

1.5. Autor „Raportu...”

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020 został wykonany na zlecenie Prezydenta Miasta Skarżyska-Kamiennej przez firmę:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: (41) 372 49 75
e-mail: basz@post.pl
www.basz.pl

2. Stan środowiska w latach 2019-2020

Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Działania zrealizowane przez gminę przedstawiono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej.

2.1. Powietrze

Ocena jakości powietrza i obserwacja zachodzących zmian dokonywana jest corocznie w ramach państwowego monitoringu. Na terenie całego województwa świętokrzyskiego oceny tej dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw), w obszarze dwóch stref badania tj.: strefa miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845). Wynik klasyfikacji jest podstawą do określenia potrzeby podjęcia i prowadzenia określonych działań na rzecz utrzymania lub poprawy jakości powietrza w danej strefie (w tym opracowywania programów ochrony powietrza POP).

Oceny jakości powietrza dokonuje się oddzielnie uwzględniając kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz kryteria ustanowione ze względu na ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, obejmuje więc: benzen C₆H₆, dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, tlenek węgla CO, ozon O₃, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, ołów Pb w pyłe PM₁₀, arsen As w pyłe PM₁₀, kadm Cd w pyłe PM₁₀, nikiel Ni w pyłe PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀.

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

**Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, pyłu PM₁₀, oraz zawartości ołowiu Pb w pyłe PM₁₀ - ochrona zdrowia oraz: dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x - ochrona roślin. W przypadku pyłu PM_{2,5}, w roku 2020 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.*

Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2019												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2
	rok 2020												
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1	A	D2

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Kod strefy:	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
PL2602	rok 2019			
	A	A	C	D2
	rok 2020			
	A	A	A	D2

Źródło – WIOŚ Kielce, GIOŚ Warszawa

*wg poziomu docelowego (A albo C)

**wg poziomu celu długoterminowego (D1 albo D2)

Klasyfikacja stref pod względem ochrony zdrowia za rok 2020 zmieniła się w porównaniu do roku 2019 w zakresie pyłu zawieszonego PM10. Dla tych zanieczyszczeń nastąpiło polepszenie sytuacji (w 2019 roku strefy województwa świętokrzyskiego uzyskały klasę C w wyniku przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10). Ponadto polepszenie sytuacji nastąpiło w zakresie ochrony roślin dla zanieczyszczenia ozonem, który w 2019 roku uzyskał klasę C z racji przekraczania poziomu docelowego, a w 2020 roku klasa polepszyła się do statusu A. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasa strefa nie uległa zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu nadal cała strefa znajduje się w klasie C. Nadal utrzymuje się również klasa D2, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu. W przypadku ozonu poprawą na lepsze jest jedynie mniejszy obszar przekroczenia ozonu niż w latach poprzednich.

Dla województwa świętokrzyskiego opracowany został Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych (Uchwała Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r.).

Podstawowym celem POP dla województwa świętokrzyskiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza i dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza w strefach województwa.

Dążąc do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gmina Skarżysko-Kamienna oraz poszczególne podmioty organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Stosowane metody to: budowa i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki oraz popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem opałowym czy gazem.

Podstawowym narzędziem wspomagającym proces redukcji niskiej emisji może być gminna polityka finansowa wspomagająca właścicieli mieszkań i lokali użytkowych zdecydowanych do zamiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne. Gmina Skarżysko-Kamienna opracowała i przystąpiła do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2016-2022 (dalej PGN). Gmina Skarżysko-Kamienna poprzez opracowanie PGN zobowiązała się do podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości powietrza.

2.2. Hałas

Źródłem hałasu na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna jest przede wszystkim komunikacja samochodowa. Drogami o największej uciążliwości są: droga ekspresowa S7 wiodąca z Gdańska przez Warszawę, Skarżysko-Kamienną i Kraków do granicy ze Słowacją oraz droga krajowa nr 42 relacji Łódź – Skarżysko-Kamienna – Rzeszów, łącząca przemysłowe miasta północy województwa. Szlaki te krzyżują się w Skarżysku-Kamiennej, w centralnej części miasta i stanowią jego główne ulice, czyniąc z niego ważny i bardzo przeciążony węzeł komunikacyjny.

Pomiary hałasu drogowego wykonywane były przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach w ramach wojewódzkiego programu PMŚ na lata 2016-2020. Ostatnie pomiary hałasu drogowego na terenie gminy Skarżysko-Kamienna prowadzone były w 2018 roku. Badania prowadzono w 1 punkcie na terenie miasta. Dla omawianego obszaru przekroczenia hałasu drogowego wystąpiły w przypadku badań krótkookresowych w porze dziennej (0,7 dB). Dla pory nocy przekroczenia nie wystąpiły. W latach 2019-2020 pomiary hałasu na terenie gminy Skarżysko-Kamienna nie były prowadzone.

Hałas związany z komunikacją i transportem kolejowym jest mniej uciążliwy dla mieszkańców, ponieważ dotyczy tylko terenów w pobliżu trakcji kolejowej (zasięg uciążliwości hałasu wynosi do ok. 300 m) i jest związany z częstotliwością ruchu pociągów i ich rodzajów (pasażerskie czy towarowe).

Hałas przemysłowy ma charakter lokalny. Hałas emitowany przez przemysł, może być jednak uciążliwy dla mieszkańców, zwłaszcza w najbliższym sąsiedztwie.

2.3. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie miasta Skarżysko-Kamienna to rzeka Kamienna i jej dopływy: Kamionka, Bernatka (dawna, historyczna nazwa Milica) i Oleśnica oraz zbiorniki

wodne (rekreacyjny, przeciwpowodziowy): Rejów (powierzchnia 28,5 ha) i Bernatka (1,71 ha).

Dla rzek przepływających przez teren gminy Skarżysko-Kamienna ostatnie pomiary prowadzone były w 2018r., w tym rzeka Oleśnica i Kamienna od Bernatki do Żarnówki badane były punkcie pomiarowym Skarżysko-Kamienna, rzeka Kamienna do Bernatki badana była w punkcie Gilów (gmina Blizyn).

Stan wód powierzchniowych na terenie gminy nie jest zadowalający, co potwierdzają dane monitoringowe GIOŚ zamieszczone w poniższej tabeli. Na podstawie badań monitoringowych realizowanych w roku 2018 stan chemiczny ustalono jako stan poniżej dobrego. We wszystkich punktach jcwpc określa się jako zły stan wód.

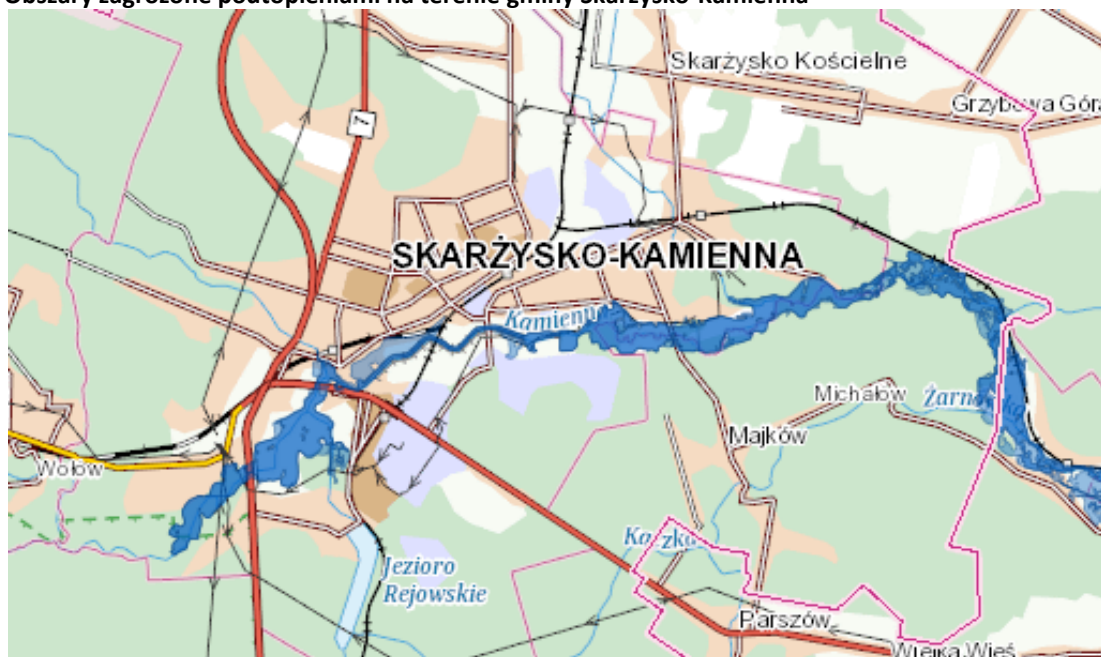
W latach 2019-2020 na terenie gminy Skarżysko-Kamienna nie prowadzono pomiarów jakości wód powierzchniowych.

Na terenie gminy mogą wystąpić lokalne podtopienia, spowodowane gwałtownym wzrostem poziomu wód w rzekach wywołanym przez ulewne deszcze, roztopy czy zatory lodowe. Na małych rzekach (zlewniach) podczas gwałtownych opadów lub roztopów następuje szybkie wezbranie, co może stanowić zagrożenie dla terenów zamieszkałych przez ludzi. Powodzie i podtopienia zagrażają terenom położonym w dolinie rzeki Kamiennej, która tylko na odcinku długości 3,2 km od jest uregulowana wałami przeciwpowodziowymi. Miejscami szczególnie narażonymi na podtopienia są:

- rejon ujścia rzek Kamionki i Bernatki do Kamiennej
- końcowy odcinek obwałowania przy ulicy Wierzbowej
- nieruchomości i zabudowania, zlokalizowane wzdłuż końcowego odcinka ulicy 3 Maja.

Na poniższej mapie przedstawiono obszary, na których stwierdzono istnienie znaczącego ryzyka powodziowego lub wystąpienie znaczącego ryzyka jest prawdopodobne, będące wynikiem wstępnej oceny ryzyka powodziowego zgodnie z art. 88b ust. 2 pkt 5 ustawy Prawo wodne.

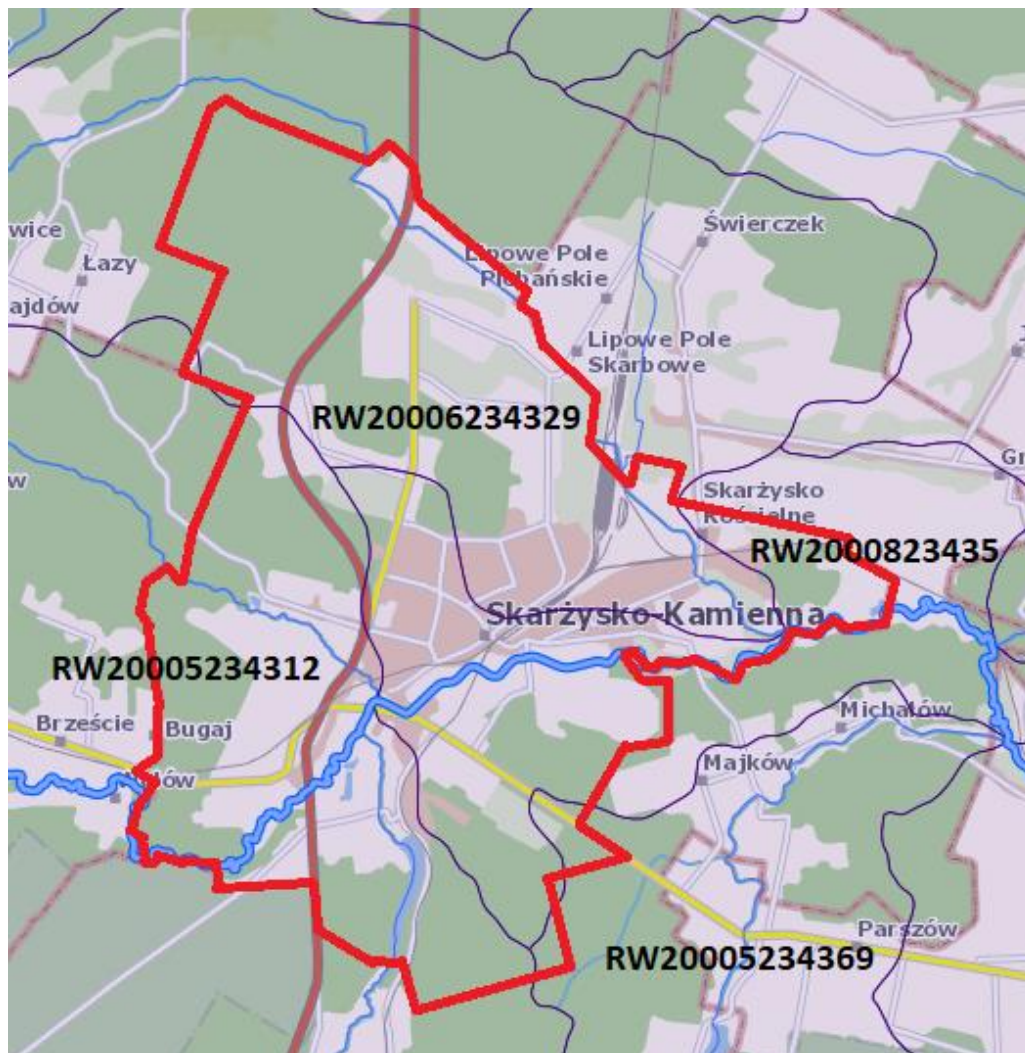
Obszary zagrożone podtopieniami na terenie gminy Skarżysko-Kamienna

Źródło – geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/

W 2016 r. Rada Ministrów zatwierdziła *Aktualizację Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 poz. 1911). Planowanie w gospodarowaniu wodami ma zapewnić osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów zależnych od wody, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody oraz poprawę ochrony przeciwpowodziowej.

Lokalizacja Gminy Skarżysko-Kamienna w obrębie rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl (opracowanie własne)

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna
na lata 2015-2020” za lata 2019-2020

Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren Gminy Skarżysko-Kamienna

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja			Stan potencjału ekologicznego	Stan chemiczny	Aktualny stan	Cel stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Krajowy kod JCWP rzecznych	Nazwa JCWP rzecznych	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW				Ekologiczne-go	Chemiczne-go	
RW20006234329	Oleśnica	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	umiarkowany	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW2000823435	Kamienna od Bernatki do Żarnówki	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	poniżej dobrego	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20005234312	Kamienna do Bernatki	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	umiarkowany	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20005234369	Żarnówka	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	poniżej dobrego	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

Monitoring wód powierzchniowych, zgodnie z zapisami art. 155a *Ustawy Prawo wodne* ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych. Ogólny stan Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych uznano za zły (oznacza to, że poważnie zostały zmienione warunki naturalne i nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki flory i fauny). Celem środowiskowym dla wód tego obszaru jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

2.4. Wody podziemne

Miasto Skarżysko-Kamienna położone jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 415 – Górna Kamienna, który w całości położony jest w powiecie skarżyskim, obejmując centralną i południową jego część. Jest to zbiornik typu szczelinowo-porowego oraz szczelinowo–krasowego (w obszarze występowania piaskowców, wapieni, mułowców i margli w triasowym poziomie wodonośnym).

Charakterystyka Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 415 – Górna Kamienna

Numer i nazwa zbiornika	Stratygrafia	Typ zbiornika	Powierzchnia zbiornika [km ²]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /dobę]
GZWP 415 – Górna Kamienna	trias środkowy, trias dolny	porowo-szczelinowy, szczelinowo-krasowy	177	23 190

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa 2017r.

Lokalizacja miasta Skarżysko-Kamienna względem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP Nr 415)

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna; <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Według map obrazujących granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), mapy dostępne na stronie Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych (polska.e-mapa.net) teren Gminy Skarżysko-Kamienna położony jest w regionie wodnym Wisły, w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000102.

Lokalizacja Gminy Skarżysko-Kamienna w obrębie jednolitych części wód podziemnych

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl (opracowanie własne)

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna
na lata 2015-2020” za lata 2019-2020

Charakterystyka JCWPd obejmujących teren Gminy Skarżysko-Kamienna

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Lokalizacja			Stan		Ocena stanu	Cel stanu		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych
	Europejski kod JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	chemiczny		ilościowy	chemicznego	
PLGW2000102	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	słaby	dobry	słaby	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	zagrożona

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych: Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka, Klasa II – wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby, Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka, Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka, Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Badania monitoringowe wód podziemnych na terenie gminy Skarżysko-Kamienna prowadzono w punktach sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w jednym punkcie pomiarowym.

Monitoring wód podziemnych w Gminie Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020

Numer otworu	Miejscowość/ Gmina	Stratygrafia	Charakter zwierciadła	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody w punkcie	
					2019	2020
412	Skarżysko-Kamienna	trias środkowy	napięte	zabudowa miejska luźna	II	II

Źródło – Inspekcja Ochrony Środowiska, Monitoring jakości wód podziemnych

W punkcie pomiarowym w Skarżysku-Kamiennej jakość wód podziemnych jest dobra - II klasy.

2.5. Gospodarka odpadami

2.5.1. Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia i szkolnictwie.

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych ani mogilnika do składowania przeterminowanych środków ochrony roślin. Odpady niebezpieczne są wywożone poza teren powiatu skarżyskiego – do unieszkodliwienia lub przetworzenia.

Zorganizowane zbieranie odpadów niebezpiecznych występuje w niektórych placówkach:

- zużyty sprzęt RTV i AGD w sklepach sprzedających takie produkty
- baterie - pojemniki na baterie znajdują się w sklepach, obiektach administracyjnych, w tym: w szkołach
- przeterminowane leki – w aptekach.

Ponadto sprzęt elektroniczny i elektryczny, także zawierający części niebezpieczne można oddawać bez limitów ilościowych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W gminie obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2016-2032”.

Realizacja programu odbywa się na zgłoszenie właściciela nieruchomości z wnioskiem o sfinansowanie wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.

Ilość zebranych odpadów azbestowych w gminie Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Ilość zebranych odpadów azbestowych [Mg]	124,336	128,760
Poniesione koszty [zł]	38 942,03	48 671,28

Źródło – dane UM Skarżysko-Kamienna

2.5.2. Odpady z sektora gospodarczego

Na terenie gminy znajdują się obecnie 5 372 podmiotów gospodarczych ujętych w rejestrze REGON (stan na 31.12.2020r.). Większość z zarejestrowanych firm stanowią podmioty małe, gdzie znaczna ich część działa jako podmioty jednoosobowe. Odbiorem odpadów gospodarczych od poszczególnych wytwórców z terenu gminy zajmują się specjalistyczne firmy, posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

2.5.3. Odpady komunalne

Gmina Skarżysko-Kamienna objęta systemem gospodarki odpadami tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości zobowiązani są do samodzielnego zawarcia umowy z podmiotem odbierającym odpady komunalne.

Odpady komunalne z terenu gminy Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020 odbierane były przez firmy:

- 2019 – MS-EKO Spółka z o.o. i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o.o.
- 2020 – Spółka MS-EKO

Mieszkańcy mogli również korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) który do grudnia 2019r. roku działał przy ul. Mościckiego 43, a od 1 grudnia 2019 roku został przeniesiony do nowej lokalizacji - ul. Asphaltowa 1.

PSZOK przyjmował takie odpady jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

Dodatkowo przeterminowane leki mieszkańcy mogą wrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w wybranych aptekach na terenie miasta.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna
na lata 2015-2020” za lata 2019-2020

Rodzaje i ilość odpadów komunalnych odebranych i zagospodarowanych z terenu Gminy Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	
		2019	2020
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	13 273,00	10 225,86
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	103,92	269,85
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2033,86	310,58
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe		
15 01 07	Opakowania ze szkła	305,89	598,95
16 01 03	Zużyte opony	3,44	61,11
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	769,81	2 709,26
17 01 02	Gruz ceglany	-	-
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	225,02	-
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	79,1	-
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	-	-
20 01 11	Tekstylia	3,72	-
20 02 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,341	0,737
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	540,31	62,72
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	324,45	385,13
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	709,27	913,06
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	34,84	-
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	624,41	-
-	Pozostałe odpady	-	97,71
Razem:		19 031,00	15 634,97

*wg Rocznych analiz stanu gospodarki odpadami w Gminie Skarżysko-Kamienna za lata 2019 i 2020

Ilość odpadów przekazanych do PSZOK w latach 2019-2020

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]	
		2019	2020
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,21	0,16
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,61	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,38	0,1
16 01 03	Zużyte opony [Mg]	9,4	28,66
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	404,98	407,31
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	-
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,08	15,562
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	103,78	3,52
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe [Mg]	110,58	88,8
-	Razem:	641,02	544,11

*wg Rocznych analiz stanu gospodarki odpadami w Gminie Skarżysko-Kamienna za lata 2019 i 2020

2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności.

Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa świętokrzyskiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., innych miastach i terenach wiejskich.

W Skarżysku-Kamiennej ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzono w roku 2020 w 1 punkcie pomiarowym.

Na badanym terenie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Skarżysko-Kamienna

Miejscowość	Położenie punktu pomiarowego	Wynik [V/m]
Skarżysko-Kamienna	Al. Niepodległości	0,15

Źródło: GIOŚ - Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 oraz w roku 2020 w województwie świętokrzyskim – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa nie odnotowano wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składową elektryczną $E=7V/m$ określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 192 poz. 1883).

Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku – Dz. U. 2019 poz. 2448. Obowiązujące poziomy dopuszczalne według w/w Rozporządzenia wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m.

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Sieć rozdzielcza średniego i niskiego napięcia na obszarze miasta Skarżysko-Kamienna, tam gdzie są największe skupiska ludności, w przeważającej mierze, jest siecią kablową podziemną.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

2.7. Gleby

Na terenie gminy występują przede wszystkim gleby wykształcone na utworach piaskowcowych dolnego triasu, paleozoiku retyku i liasie.

Największe rozprzestrzenienie posiadają gleby bielcowe z płytkim poziomem próchnicznym i brunatne wytworzone z piasków, glin i iłów. Są to gleby kamieniste i mocno zakwaszone. W dolinach rzecznych występują gleby pochodzenia organicznego i mineralnego: mady rzeczne, gleby mułowe, mułowo-torfowe, torfowe i murszowe.

W mieście nie prowadzi się gospodarki rolnej, jego obszar w większości zajmują tereny zurbanizowane (budownictwo mieszkaniowe i tereny przemysłowe).

Na obszarze miasta dominują gleby o niskiej wartości produkcyjnej. Zdecydowana większość należy do klasy bonitacyjnej od IVa do VI, głównie są to kompleksy żytne słabe i najłabsze (żytnio-łubinowe). Klasa IV zajmuje ponad 40% gruntów, klasa V - około 32%, zaś VI – około 28% powierzchni gruntów.

Użytkowanie gruntów (ha) w gminie Skarżysko-Kamienna

Gmina	Użytki rolne razem [ha]	w tym:						
		Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Grunty rolne zabudowane	Grunty pod stawami	Grunty pod rowami
Miasto Skarżysko-Kamienna	2 212	1 069	0	694	417	2	30	0

Źródło – GUS

2.8. Przyroda

Wskaźnik lesistości dla Skarżyska-Kamiennej wynosi 38,1 %, co jest ilością znaczącą dla terenów miejskich. Powierzchnia gruntów leśnych wynosi 2 516,56 ha (stan na 31.12.2020r., dane GUS).

Na terenie gminy występują elementy środowiska przyrodniczego, które z uwagi na wysokie wartości objęte zostały różnymi formami ochrony wprowadzonymi na podstawie przepisów ogólnych z zakresu ochrony środowiska oraz miejscowych aktów prawnych.

Obszary podlegające ochronie na terenie gminy Skarżysko-Kamienna:

- Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Obszar Natura 2000 „Lasy Suchedniowskie” PLH260041
- Obszar Natura 2000 „Lasy Skarżyskie” PLH260011
- 7 Pomników przyrody

Ponadto, na terenie gminy znajduje się Archeologiczny rezerwat „Rydno”. Przez obszar gminy przebiegają korytarze ekologiczne: GKPdC-6 „Puszcza Świętokrzyska” (zachodnia część gminy), „Puszcza Świętokrzyska – Dolina Wisły” GKPdC-5C (północna część gminy) oraz GKPdC-5B "Lasy Starachowickie i Siekierzyńskie" (południowa część gminy).

3. Cele i zadania zapisane w „Programie Ochrony Środowiska...”

Priorytety zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020”:

- poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie gminy w poszczególnych jego obszarach
- ochrona i minimalizacja zagrożeń dla istniejących zasobów przyrodniczych
- zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego Skarżyska-Kamiennej

Dla realizacji priorytetów wyznaczono działania w podziale na zadania dotyczące poszczególnych komponentów środowiska

1. Ochrona powietrza atmosferycznego

1. Realizacja założeń "Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE), ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczeń: pył PM10, pył PM2,5 oraz benzo(a)piren, dla Miasta Skarżyska-Kamiennej na lata 2013-2020"
 - Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Skarżyska-Kamiennej w celu osiągnięcia długofalowych korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych z wdrożenia działań z zakresu: redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej i wzrostu udziału zużycia energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii
2. Zmniejszenie niskiej emisji poprzez propagowanie bardziej ekologicznych niż tradycyjne źródeł energii do ogrzewania budynków (np. przyłączenie do sieci ciepłowniczej, gazowej, wprowadzenie ogrzewania olejowego, gazowego lub biomasą, itp.)
3. Propagowanie termomodernizacji obiektów w celu zmniejszenia strat ciepła
4. Wpieranie wymiany przestarzałych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (niskosprawnych kotłów na paliwa stałe) na źródła nowoczesne (wysokosprawne źródła energetyczne charakteryzujące się niższą emisją zanieczyszczeń)
5. Propagowanie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych
6. Analiza możliwości instalowania w obiektach użyteczności publicznej systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii
7. Wspieranie rozwoju transportu miejskiego i wykorzystania w nim nowoczesnego taboru komunikacyjnego
8. Instalowanie nowych i modernizacja istniejących urządzeń służących redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach produkcyjnych
9. Propagowanie wdrażania nowych technologii poprzez wprowadzenie ulg i zachęt dla osób, przedsiębiorstw stosujących technologie przyjazne dla środowiska
10. Poprawa stanu nawierzchni dróg w celu minimalizacji zanieczyszczeń pyłowych, zmniejszenie ilości spalin emitowanych do atmosfery
11. Propagowanie stosowania energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów

2. Ochrona przed hałasem

1. Prowadzenie planowania przestrzennego i polityki lokalizacyjnej uwzględniającej negatywny wpływ hałasu na mieszkańców
2. Wylimitowanie z produkcji środków transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada standardom UE oraz stopniowe eliminowanie z użytkowania tych urządzeń
3. Rozbudowa systemów izolacji przed hałasem drogowym poprzez wprowadzanie ekranów akustycznych i zadrzewień w miejscach najbardziej narażonych na hałas (np. przy ciągach komunikacyjnych)

3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

1. Prowadzenie ewidencji i bieżąca kontrola źródeł promieniowania elektromagnetycznego
2. Rozmieszczanie nowych instalacji - źródeł promieniowania elektromagnetycznego - zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania oraz wymaganymi strefami ochronnymi

4. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

1. Zakaz lokalizacji w obszarze strefy ochronnej zbiorników wód podziemnych inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska, a w szczególności składowisk odpadów, wylewisk, przeprowadzania rurociągów transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska, przeładunku i dystrybucji ropopochodnych
2. Prowadzenie bieżącej kontroli i aktualnej informacji o jakości wód powierzchniowych i podziemnych
3. Minimalizacja wykorzystania wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie gospodarstw domowych
4. Zachowanie istniejących zbiorników wodnych (ochrona czystości wody) i rozbudowa infrastruktury wokół zbiorników w celu wykorzystanie ich do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych
5. Wprowadzenie programu ochrony wód zlewni Kamiennej
6. Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych

5. Gospodarka odpadami

1. Prowadzenie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady biodegradowalne oraz odpady zmieszane
2. Prowadzenie odpowiedniego systemu selektywnego zbierania i odbierania pozostałych niż ww. odpadów komunalnych tj.: odpadów ulegających biodegradacji, budowlanych i rozbiórkowych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych
3. Kontynuacja działalności punktów zbierania odpadów na terenie miasta w: Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, sklepach RTV i AGD, aptekach i niektórych obiektach administracyjnych

4. Kontynuacja działań związanych z bezpiecznym usunięciem azbestu (prowadzenie bazy azbestowej, edukacja społeczna, usprawnienie usuwania azbestu)
5. Monitorowanie gospodarki odpadami (prowadzenie rocznych analiz stanu gospodarki odpadami)

6. Ochrona gleb i powierzchni ziemi

1. Monitorowanie stanu gleb, szczególnie w rejonach najbardziej zagrożonych zanieczyszczeniem
2. Systematyczne egzekwowanie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia tych gruntów z produkcji, szczególnie w odniesieniu do zagospodarowania wierzchniej warstwy gleby
3. Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez: właściwą eksploatację, zachowanie specjalnych wymagań środowiskowych ze względu na występowanie złóż w pobliżu obszarów chronionych na mocy przepisów szczególnych, kontrolę nielegalnego wydobycia i rekultywację terenów poeksploatacyjnych

7. Ochrona środowiska przyrodniczego

1. Zachowanie istniejących terenów leśnych i korzystnego wpływu lasu na warunki życia ludzi oraz na równowagę przyrodniczą
2. Ochrona różnorodności biologicznej środowiska leśnego i obszarów chronionych przepisami odrębnymi
3. Przestrzeganie zasad wykorzystania terenu zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo (uwzględnienie terenów chronionych i zasad ich ochrony w planowaniu przestrzennym)
4. Pielęgnacja pomników przyrody
5. Tworzenie i pielęgnacja obszarów zieleni urządzonej na terenie miasta
6. Zachowanie i ochrona dolin rzecznych oraz zbiorników wodnych
7. Rozbudowa infrastruktury technicznej i infrastruktury turystycznej, służącej ochronie przyrody, nie blokującej rozwoju turystyki (wyznaczenie i oznakowanie szlaków turystyki pieszej, w tym ścieżek dydaktycznych)

8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska

1. Koordynacja systemu skutecznej ochrony przeciw zagrożeniom naturalnym, w tym monitoring zagrożeń oraz współpraca międzygminna
2. Wprowadzenie działań zabezpieczających przed powstawaniem poważnych awarii w przedsiębiorstwach oraz w trakcie przewozu i dystrybucji materiałów niebezpiecznych
3. Koordynacja systemu zapobiegania i likwidowania szkód poważnych awarii
4. Analiza stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych
5. Uwzględnianie terenów zalewowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
6. Analiza stanu bazy i wyposażenia jednostek straży pożarnej i innych jednostek ratowniczych
7. Wspieranie działań Zespołu ds. Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Skarżysku-Kamiennej oraz doposażenie i przeprowadzenie szkoleń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego przy Urzędzie Miasta w Skarżysku-Kamiennej

8. Edukacja mieszkańców w zakresie postępowania w wyniku zagrożenia powodzią, pożarem itp.

9. Edukacja ekologiczna

1. Prowadzenie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych (w formie konkursów, spotkań, akcji tematycznych)
2. Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców oraz przedstawicieli sektora gospodarczego i inwestorów w zakresie:
 - potrzeby ograniczania niskiej emisji: możliwościach oszczędzania energii, wykorzystywania systemów ciepłowniczych, gazowych itp. oraz energii ze źródeł odnawialnych oraz szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych
 - zasad funkcjonującego w gminie systemu gospodarki odpadami, zachęcania do selektywnej zbiórki odpadów
 - konieczności likwidowania odpadów zawierających azbest, ich bezpiecznego demontowania, przewozu i unieszkodliwienia
 - postępowania w wyniku zagrożenia powodzią, pożarem lub innym zagrożeniem naturalnym i antropogenicznym.
3. Tworzenie ekologicznych ścieżek edukacyjnych

4. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” w latach 2019 i 2020

Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” w latach 2019 i 2020 przedstawiono w układzie zagadnień przyjętych w powyższym dokumencie.

Poniższe zestawienia zostały wykonane na podstawie informacji z poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej.

4.1. Ochrona powietrza atmosferycznego

Zadania inwestycyjne w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego - stopień wykonania w latach 2019-2020:

Zadanie	Stopień wykonania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	II Etap (PP7, SP9, Zespół Placówek Oświatowych ul. Zwycięzców 13, ZSP4, UM). Opracowano dokumentację techniczną. Obecnie trwają roboty budowlane na obiektach.	77 521,00 zł	0 zł
Rozbudowa sieci gazowej (według potrzeb)	W latach 2019-2020 na terenie gminy Skarżysko-Kamienna długość sieci gazowej wzrosła o 3,1 km, wybudowano 63 szt. przyłączy gazowych.	Wydatki poniesione przez Zakład Gazowniczy	
Dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w ramach realizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej – dotacja gminna	Liczba wymienionych/zlikwidowanych nieefektywnych źródeł ciepła: – Rok 2019 – 14 szt. – Rok 2020 – 25 szt.	40 958,27 zł	74 204,15 zł

4.2. Ochrona przed hałasem

Zadania inwestycyjne z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury drogowej wykonane w latach 2019-2020 na terenie Skarżyska-Kamiennej:

Zadanie	Realizacja zadania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Przebudowa ul. Torowej (długość: 0,17 km)	Zadanie zrealizowano w roku 2019	798 488,21 zł	0 zł
Przebudowa ul. Spacerowej (od ul. Żurawiej do ul. Jastrzębiej) (długość: 0,2 km)	Zadanie z powodu COVID-19 przeniesiono na lata 2020-2021. Opracowano dokumentację techniczną, wydatek za dokumentację poniesiony w 2021 r.	0 zł	0 zł
Przebudowa ul. Wiklinowej (długość: 0,09 km)	Zadanie nie zostało zrealizowane ze względu na niewystarczające środki finansowe	0 zł	0 zł
Przebudowa ul. Wieżowej (długość: 0,2 km)	Zadanie zrealizowano w roku 2019	491 541,50 zł	0 zł
Budowa infrastruktury komunikacyjnej (chodników, zatok, oświetlenia, oznakowania) na wszystkich kategoriach dróg (według potrzeb)	Budowa chodnika w ul. Grota Roweckiego – zadanie zostało zrealizowane w roku 2020	99 725,01 zł	272 135,24 zł
Rozbudowa infrastruktury rowerowej (ścieżki, oznakowanie dróg, miejsca postoju, miejsca parkingowe)	Budowa parkingu dla aut osobowych w osiedlu Przylesie przy ul. Ks. Jerzego Popiełuszki – opracowano dokumentację techniczną w roku 2020, roboty budowlane przewidziane na rok 2021	0 zł	36 285,00 zł

4.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Zadania inwestycyjne z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym wykonane w latach 2019-2020 na terenie Skarżyska-Kamiennej

Zadanie	Realizacja zadania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Modernizacja oświetlenia ulicznego (według potrzeb)	Zadanie w trakcie realizacji (roboty budowlane)	0 zł	18 450,00 zł
Modernizacja sieci energetycznych i GPZ (według potrzeb)	Zadanie wykonane (szczegółowe informacje zawarte zostały pod tabelą)	Środki własne PGE Dystrybucja S.A.	
Rozwój sieci energetycznej na nowych terenach inwestycyjnych (według potrzeb)	Zasilanie nowych odbiorców na terenie gminy odbywa się w ramach inwestycji przyłączeniowych i jest realizowane na bieżąco	-	-

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna, Rejon Energetyczny Skarżysko w latach 2019-2020 na terenie gminy Skarżysko-Kamienna zostały zmodernizowane następujące obiekty elektroenergetyczne:

→ budowa kontenerowej stacji transformatorowej „Ponurego 2” w miejsce stacji napowietrznej wraz z przebudową zasilania po stronie średniego napięcia z linii napowietrznej na kablową,

- budowa kontenerowej stacji transformatorowej „Mościckiego 2” wraz z zasilaniem kablowym średniego napięcia,
- budowa kontenerowej stacji transformatorowej „Paryska 1” w miejsce stacji napowietrznej wraz z przebudową zasilania po stronie średniego napięcia z linii napowietrznej na kablową,
- wymiana wyeksploatowanych linii kablowych średniego napięcia na terenie ZM MESKO do stacji transformatorowych: P-10, P-4, P-5a, P-15, P-18,
- przebudowa napowietrznych linii niskiego napięcia na kablowe przy ul. Żeromskiego i Piłsudskiego zasilanych ze stacji transformatorowej „Zakład Energetyczny”
- przebudowa i wymiana wyeksploatowanych linii kablowych niskiego napięcia przy ul. Słowackiego, Tysiąclecia i Mickiewicza zasilanych ze stacji transformatorowych „Niepodległości E” i „Niepodległości”.

4.4. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki wodnej – rozbudowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej wykonane w latach 2019-2020 na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna:

Zadanie	Stopień wykonania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Sieć i infrastruktura kanalizacyjna			
Budowa kanalizacji deszczowej na osiedlu Bzinek (ul. Jodłowa) (długość: 1,64 km)	Zadanie zrealizowane	1 330 915,70 zł	2 219 656,09 zł

4.5. Gospodarka odpadami

Zadania w zakresie gospodarki odpadami - stopień wykonania w latach 2019 -2020 w Gminie Skarżysko-Kamienna:

Zadanie	Stopień wykonania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Kontynuacja programu usuwania azbestu	Sukcesywne usuwanie odpadów azbestowych wg zgłoszeń: - w roku 2019 – 124,34 Mg - w roku 2020 – 128,76 Mg	38 942,03 zł	48 671,28 zł
Likwidacja dzikich wysypisk	Zadanie realizowane corocznie ze środków własnych gminy	91 732,17 zł	45 735,32 zł

Gmina Skarżysko-Kamienna pokrywa koszty prowadzenia PSZOK wraz z zagospodarowaniem zebranych tam odpadów oraz koszty administracyjne i wydatki na edukację ekologiczną. W latach 2019-2020 wydatki gminy związane z gospodarowaniem odpadami wyniosły:

- w roku 2019 – 4 475 478,92 zł
- w roku 2020 – 11 500 000 zł

W zakresie zadań organizacyjnych gospodarki odpadami zrealizowano działania:

- Zamieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Miasta na temat: systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego

użycia frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady ulegających biodegradacji, odpady wielkogabarytowe i odpady niebezpieczne

- Zorganizowanie zbierania odpadów niebezpiecznych w niektórych placówkach: zużyty sprzęt RTV i AGD (w sklepach sprzedających takie produkty), baterie (w sklepach, obiektach administracyjnych, w tym: w szkołach), przeterminowane leki (apteki), opony, zużyte akumulatory i inne (w punktach naprawy lub demontażu samochodów)
- Zorganizowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (ul. Mościckiego 43, a od 1 grudnia 2019 roku przy ul. Asfaltowej 1), gdzie mieszkańcy mogą oddawać posegregowane odpady komunalne w dowolnej ilości nieodpłatnie.

4.6. Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Zadania w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi - stopień wykonania w latach 2019-2020 w Gminie Skarżysko-Kamienna:

Zadanie	Stopień wykonania	Wydatkowane środki	
		2019	2020
Rekultywacja terenów zdegradowanych (według potrzeb)	Zadanie nie zostało zrealizowane ze względu na niewystarczające środki finansowe	-	-
Kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje (według potrzeb)	Zadanie nie zostało zrealizowane ze względu na niewystarczające środki finansowe	-	-

4.7. Ochrona środowiska przyrodniczego

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego nie przedstawiono w omawianym „Programie...” zadań inwestycyjnych, założono działania prośrodowiskowe w zakresie rozbudowy infrastruktury technicznej (zrealizowane zadania przedstawiono w powyższych rozdziałach) oraz zadania organizacyjne wspomagające racjonalne korzystanie z zasobów środowiska naturalnego. Zadania te realizowane są na bieżąco, przez poszczególne wydziały Urzędu Miasta w ramach swych kompetencji.

4.8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska

W zakresie minimalizacji zagrożeń dla środowiska nie przedstawiono w omawianym „Programie...” zadań inwestycyjnych, założono realizację zadań organizacyjnych, które wymagają współpracy z innymi podmiotami. Zadania te realizowane są na bieżąco, przez poszczególne wydziały Urzędu Miasta w ramach swych kompetencji oraz przez podmioty bezpośrednio – np. statutowo – związane z realizacją zadania.

4.9. Edukacja ekologiczna

W zakresie działań edukacyjnych zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna prowadzona jest na bieżąco akcja informacyjno-promocyjna dotycząca systemu gospodarki odpadami.

Kampanie edukacyjne przeprowadzone na terenie gminy Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020:

ROK 2019

- Opracowanie i emisja w lokalnej telewizji filmu edukacyjno-informacyjnego z zakresu gospodarki odpadami (prawidłowa segregacja odpadów) – 4 500,00 zł.
- Wykonanie usługi polegającej na umieszczeniu materiałów promocyjno-informacyjnych z zakresu gospodarki odpadami (prawidłowa segregacja odpadów) na stronach w Echu Skarżyskim - 492,00 zł

ROK 2020

- Wykonanie i przekazanie filmu pt. "ZERO WASTE" (z zakresu prawidłowego postępowania w gospodarce odpadami) na nośniku elektronicznym - płycie CD/DVD oraz emisja w lokalnej TV - 3 999,96 zł
- Film "Sens segregacji odpadów i prawidłowe jej prowadzenie" na nośniku elektronicznym - płycie CD/DVD (materiał przekazany do szkół)
- Produkcja i dystrybucja 2 000 szt. ulotek na temat prawidłowej segregacji odpadów.

5. Wskaźniki realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” w latach 2019 i 2020

W poniższych tabelach odniesiono się do wskaźników opisujących stopień realizacji założonych zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020.

Wskaźniki dotyczące infrastruktury technicznej realizowanej na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020

Wskaźnik	Jednostka	Wartość w latach	
		2019	2020
Zaopatrzenie w gaz			
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	195,9	200,7
Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	78,7	80,0
Długość sieci gazowej (sieć główna i rozdzielcza)	km	143,859	146,959*
Ilość przyłączy gazowych prowadzących do budynków mieszkalnych	szt.	3 704	3 767*
Zaopatrzenie w wodę			
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	252,5	255,6
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	96,6	98,6
Długość sieci rozdzielczej	km	162,6	164,6
Liczba przyłączy sieci wodociągowej do budynków mieszkalnych	szt.	5 189	5 248
Ilość ujęć wody	szt.	3	3
Ilość stacji uzdatniania wody	szt.	1	1
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków			
Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	255,9	259,5
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	89,2	93,0
Długość czynnej sieci kanalizacji	km	164,8	167,1
Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 221	4 261
Ilość oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	1	1
RLM dla oczyszczalni komunalnych	liczba	65 000	65 000
Zdolność przepustowa oczyszczalni	m ³ /rok	14 000	14 000
Ludność korzystająca z oczyszczalni	osoba	44 452	42 712
Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	130	130
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	11	11

Źródło: dane GUS

*dane Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Kielcach

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020

Wskaźniki opisujące gospodarkę odpadami na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna

Wskaźnik	Jednostka	Wartość w latach	
		2019	2020
Zmieszane odpady komunalne odebrane i zagospodarowane w ciągu roku ogółem	Mg	13 273,0	10 225,859
Selektywnie zebrane odpady komunalne w ciągu roku ogółem	Mg	6 399,4	5 953,22
Masa zebranych odpadów ulegających biodegradacji	Mg	709,27	916,58
Odpady zebrane w PSZOK	Mg	641,02	544,11
Suma zebranych odpadów	Mg	19 672,4	16 179,08
Ilość zebranego azbestu	Mg	124,336	128,760

Źródło: Roczne analizy stanu gospodarki odpadami w Gminie Skarżysko-Kamienna w latach 2019 i 2020

Wskaźniki opisujące stan i ochronę przyrody i różnorodność biologiczną na terenie Gminy Skarżysko-Kamienna w latach 2019-2020

Wskaźnik	Jednostka	Wartość w latach	
		2019	2020
Tereny rolne, leśne i zadrzewienia			
Powierzchnia gruntów leśnych	ha	2 544,70	2 516,56
Lesistość	%	38,5	38,1
Obszary chronione			
Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu	ha	267,0	267,0
Liczba pomników przyrody	szt.	7	7
Tereny zieleni			
Powierzchnia terenów parków	ha	4,10	4,10
Liczba zieleńców	szt.	6	6
Powierzchnia zieleńców	ha	8,20	8,20
Tereny zieleni ulicznej	ha	2,30	2,30
Tereny zieleni osiedlowej	ha	16,73	16,73
Powierzchnia cmentarzy	ha	6,60	6,60

Źródło: dane GUS

6. Podsumowanie

"Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020 za lata 2019-2020" opracowany został jako realizacja wymogu wynikającego z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 1219 ze zm.) nakładającego obowiązek sporządzania co 2 lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy, które przedstawia się Radzie Miasta.

Raport został wykonany za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2020r. zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych rokrocznie i z tego powodu wynikała niemożność precyzyjnego określenia zmian. Działania zrealizowane przez gminę przedstawiono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna...” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Działania i przedsięwzięcia zawarte w "Programie..." zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Szczególnym celem polityki ekologicznej jest ograniczanie szkodliwych czynników wpływających na zdrowie i zapobieganie zagrożeniom zdrowia poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód, właściwą gospodarkę odpadami, ochronę przed hałasem oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

W Gminie Skarżysko-Kamienna w latach 2019 i 2020 zrealizowano przede wszystkim inwestycje związane z przebudową dróg, budową infrastruktury komunikacyjnej, termomodernizacją budynków, gospodarką ściekową (budowa kanalizacji deszczowej) oraz zadania związane z kontynuacją systemu gospodarki odpadami i usuwaniem azbestu.

Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców. W tym zakresie konieczna jest współpraca Samorządu Gminy z Powiatem z samorządami gmin sąsiednich oraz organizacjami pozarządowymi. Z niniejszego "Raportu..." wynika, że gmina realizowała zadania związane z edukacją ekologiczną i informowaniem społeczeństwa o konieczności i celowości zadań ekologicznych (np. prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów).

Wszystkie zawarte w "Programie..." zadania realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie Skarżyska-Kamiennej.

Reasumując: stan realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020" w latach 2019 i 2020 w ujęciu rzeczowym i finansowym jest na poziomie zaawansowanym, zrealizowano większość zaplanowanych inwestycji oraz wykonywano działania organizacyjne w ramach zadań własnych. Na wykonanie zadań wydatkowano środki

budżetu gminy, jak również pozyskano znaczne środki finansowe z zewnątrz (m.in. środki unijne i środki funduszy ochrony środowiska).

Uzasadnienie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” przyjęty został uchwałą Rady Miasta Nr XIII/102/2015 z dnia 03.09.2015 roku.

Obowiązek sporządzenia opracowania pn. Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skarżysko-Kamienna na lata 2015-2020” za lata 2019-2020, wynika z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j.). Raport z Programu Ochrony Środowiska wykonuje się co dwa lata.

Celem przygotowania niniejszego opracowania obejmującego okres od 01.01.2019 roku do 31.12.2020 roku było:

- wywiązanie się z obowiązku ustawowego,
- przedstawienie stanu środowiska w okresie sprawozdawczym 2019-2020,
- przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w w/w programie,
- określenie, w jakim stopniu udało się przedsięwzięcia przyjęte w programie ochrony środowiska zrealizować do dnia 31 grudnia 2020r.,
- sformułowanie wniosków, które powinny zostać uwzględnione w aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska.